

Stretnutie

Motto:

Udialo sa to na mojich už vysokoškolských štúdiách, počiatkom päťdesiatych rokov. Skupinka slovenčinárov jedného dňa debatovala v úzkej izbičke kvázi internátu zvaného Švédske domky. Hovorilo sa o všeličom a ako téma sa objavil aj Rázus. A ja som svojim kolegom vysypal všetkých dvadsať strán jeho poémy Stretnutie. Naspamäť. Naša debata bola pred tým dosť hlučná, no po doznení básne sme z tej izbičky vychádzali potichu a nechcelo sa nám hovoriť o ničom. Veľká báseň sa pravdepodobne tiež udeje na princípe inkarnácie: Boží hlas, vtelený do človeka.

A možno bolo to následné ticho výpoveďou čohosi ešte zložitejšieho. V päťdesiatych rokoch bol Rázus pod dvojnásobnou kľatbou politickej moci. Ako antimarxista a ako buržoázny nacionalista. Ak sa jeho meno spomenulo, tak iba v sprievode ideologických nadávok a výhrad. Ideologických klebiet vtedy bolo na výber a krmili nás hojne. Do toho politického šemotenía zaznela odrazu jeho čistá, mocná, ľudská báseň. A my sme sa potom potichu hanbili za čas, v ktorom sme žili.

Milan Rúfus: Môj Martin Rázus (úryvok)

program

1. **Stretnutia naveky** (slávnostný príhovor)
2. **Peter Vrlík: Stretnutie**, dramatický výstup
Dramatizácia a réžia: **Eva Štofčíková**
3. **Andrej Očenáš/Martin Rázus: Stretnutie**

Účinkujú: **Slavomíra Očenášová-Štrbová** (1)

Členovia Matičnej divadelnej ochotníckej scény (2)
Martin Rázus, dieťa – **Marek Selčan**, Martin Rázus, dospelý
– **Patrik Fuzák**, Rázusova matka – **Zdenka Matějková**, Anka
Krdanka – **Malvína Fuzáková**

Alfréd Swan, **Ľudmila Swanová** – recitácia,
Tatiana Lenková-Hurová – klavír (3)

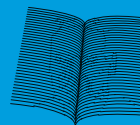
Prosíme ctené publikum netlieskať medzi jednotlivými časťami programu.

Vstup na všetky programy je voľný.
Dobrovoľný finančný príspevok je vítaný.

Spomienkové podujatie organizujeme pri príležitosti

125. výročia narodenia Martina Rázusa (18. októbra 1888 Vrbica-Liptovský Mikuláš)

a 85. výročia narodenia Milana Rúfusa (10. decembra 1928 Závažná Poruba)

MR

STRETNUTIA S MR

Martin Rázus (125) – Milan Rúfus (85)
Liptovský Mikuláš – Závažná Poruba – Bratislava
Október 2013

Sobota
19. október 2013

MR

Stretnutie

Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa
Liptovský Mikuláš

Rázus pred smrťou napísal famóznu báseň *Stretnutie*, Andrej Očenáš k tomu hudbu. Zachoval sa list, v ktorom Mariena (Bancíková) sľubuje, že bude tú skladbu hľadať v rozhlase, ale nevie či uspeje. Nato Paľo Bancík krížom cez úhľadný Marienin rukopis napísal: „Nič to, Darinka, ak ho nenájdem, napíšeme Ti novú skladbu, a nielen Očenáš, aj Zdravas.“ (Spomienka Bela Riečana)

Slavomíra Očenášová-Štrbová pôsobí ako vedecká pracovníčka Centra vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Doménu literárnej historičky je náboženská poézia. Desať rokov organizovala festival duchovnej poézie Radvanské veršobranie, z ktorého zostavovala umelecké bibliofílie poézie autorov evanjelikov. Je autorkou viacerých vedeckých monografií, umeleckých esejí a mnohých rozhovorov s umeleckými osobnosťami. Pripravuje doslovy k básnickým zbierkam, texty na záložky knížek poézie, ale aj umelecké rozhlasové pásma o živote a tvorbe básnikov – evanjelikov, organizuje vedecké konferencie s modlitbovou tematikou a zostavuje súbory štúdií: Modlitba a jej literárne, jazykové a komunikačné hodnoty, Modlitba v teologickom a etnologickom kontexte a Modlitba v umení. Je autorkou libreta pôvodnej slovenskej opery Martin Luther (hudba: Víťazoslav Kubička) a scenárov s umelcami evanjelikmi. Je členkou Edičnej rady Vydavateľstva Transoscius. (Zdroj: Ľubomír Turčan)

Matičná divadelná ochotnícka scéna (MADOS) vznikla 22. 9. 2009 pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Liptovskom Mikuláši. Od roku 2013 je kolektívnym členom záujmového Divadelného odboru MS. Poslaním MADOSu je rozvíjať divadelnú činnosť v rámci svojho pôsobiska, ale aj v rámci Slovenska. Náplňou práce je približovať dôležité osobnosti a udalosti z regiónu Liptov, ale aj iných regiónov Slovenska z rôznych historických období. MADOS svoju činnosť rozvíja v troch umeleckých súboroch: divadelnom, poetickom a estrádnom.

Alfréd Swan (1950 Bratislava) roku 1973 vyštudoval odbor herectva na VŠMU v Bratislave. Jeho hlavnými pedagógmi boli prof. K. L. Zachar, prof. Budský, prof. Záborský a Hana Kováčiková. Po doštudovaní sa stal na jeden rok hercom vo Vojenskom umeleckom súbore v Bratislave a od roku 1974 bol dlhoročným členom činohry divadla Nová scéna v Bratislave, neskôr členom hereckého súboru Slovenského rozhlasu. Počas svojho hereckého pôsobenia stvárnil mnoho divadelných, filmových, rozhlasových a televíznych postáv. V TV debutoval už počas štúdia herectva v roku 1973 hlavnou postavou v inscenácii Pätnásta jar a v r. 1974 dostal ďalšiu hlavnú mužskú postavu vo filme Pani Heléne. Jeho život bol v tomto období prepojený s Malackami, konkrétne s ochotníckym Divadlom na hambálku. Od roku 1991 načítal niekoľko desiatok zvukových kníh pre nevidiacich. Počas celej kariéry sa venuje aj prednesu poézie, za čo bol ocenený Krišťáľovou ruzou na tradičnom festivale Poděbradské dni poézie.

Alfréd Swan

Ľudmila Swanová
foto Ester Erdelyi

Tatiana Lenková-Hurová

Ľudmila Swanová (1950 Bratislava), To, že bola dcérou umelcov (matka herečka Mária Bancíková, otec – režisér Drahoš Želenský), určilo vo veľkej miere jej život, lebo v detstve trávila veľa času s mamou – členkou činohry SND v šatniach, maskérni, rekvizitárni i javisku DPOH a na filmovačkách. Dodnes je toho svedkom pamätníček, v ktorom má venovania od mnohých osobností SND – pre ňu vtedy milých ujav a tiet. Ako 11-ročnej jej zomrela milovaná mama a o mesiac na to počas Ľudkinho prázdninového pobytu u tety na fare v Drienove ŠtB zaistila jej ďalšiu blízku osobu – maminu sesternicu – farárku Darinu Bancíkovú. Po maturite v Bratislave absolvovala štúdium herectva na VŠMU (1974). Tri sezóny bola členkou Divadla pre deti a mládež v Trnave, potom zopár rokov slobodnou umelkyňou a od r. 1981 do r. 2002 hlásateľkou Slovenského rozhlasu v Bratislave. Sporadicky účinkovala aj ako herečka v STV, v dabingu i v SRO. Po r. 2002 bola opäť slobodnou umelkyňou. Od r. 2005 vyučuje na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave javiskovú reč, umelecký prednes a herectvo. V súčasnosti sa aj mimo školy venuje umeleckému prednesu.

Tatiana Lenková-Hurová (Lipt. Mikuláš) koncertná umelkyňa a pedagogička študovala hru na klavíri na Konzervatóriu v Bratislave, na VŠMU a postgraduálne na Čajkovského konzervatóriu v Moskve (Rudolf Kerer a Tatiana Nikolajevová). Koncertuje ako sólistka i komorná partnerka viacerých popredných slovenských inštrumentalistov i vokálnych sólistov. Vďaka hlbokému vzťahu k poézii (je dcérou básnika Júliusa Lenka) sa presadila a pravidelne hosťuje aj v rámci literárno-hudobných programov (s E. Kristínovou, Š. Bučkom, J. Sarvašom...). Sólisticky vystupovala so Slovenskou filharmóniou, Štátnou filharmóniou Košice, Symfónickým orchestrom Slovenského rozhlasu, štúdiové nahrávky realizovala pre fonotéku, domáce aj zahraničné rozhlasové, televízne a hudobné vydavateľstvá (Rusko, Rakúsko). Predstavila sa aj v Poľsku, Nemecku, Rakúsku, na Ukrajine... Vo svojom kmeňovom repertoári má zastúpené diela všetkých štýlových období s dôrazom na tvorbu romantikov (Schubert, Schumann, Chopin, Brahms), impresionistov (Debussy, Ravel, Skriabin) a hudbu 20. storočia, vrátane diel slovenských autorov, pričom odborná kritika v jej hre vyzdvihuje delikátne naťahovanie s tónom, ako aj zmysel pre štýlové nuansy interpretovaných skladieb.